

Bloembollenteelt in Drenthe te mooi voorgesteld

Commentaar van Bram Verhave van Stichting Bollenboos op een brochure over de lelieteelt

Onder de veelbelovende titel 'Bloembollenteelt in Drenthe, Feiten en Cijfers' hebben de brancheorganisaties KAVB* en het NLTO** een fullcolour brochure uitgegeven. Het doel ervan is voor eens en voor altijd af te rekenen met de vooroordelen over de bloembollenteelt. 'Feiten en cijfers' luidt de ondertitel en dat suggereert een objectieve benadering. Bram Verhave denkt er, na lezing van de brochure, anders over.

Teeltrotatie

De auteurs stellen dat de KAVB de teeltrotatie zodanig stimuleert, dat slechts eens in de zes jaar op hetzelfde perceel lelies geteeld worden. De werkelijkheid is helaas anders. De Stichting Bollenboos volgt al vijf jaar de bollenteelt in de gemeente Westerveld en brengt ieder jaar de omvang van de bollenvelden in kaart. Hieruit blijkt dat op meerdere locaties binnen de 6 jaar (soms al na 2 jaar) dezelfde percelen gebruikt worden voor lelieteelt.

Meegerooide grond

In de tweede alinea van de brochure staat dat slechts 0,6 cm van de grond wordt meegerooid bij de oogst van de bollen. Een simpele rekensom laat zien dat dit niet klopt. Er wordt met de oogst tenminste 200 kubieke meter grond per hectare meegerooid (mondelijke informatie van bollenkweker uit Wapse) Dat komt neer op tenminste 2 cm. In de praktijk wordt meegerooide grond vaak zeer onzorgvuldig teruggebracht op het land. Meestal worden de laaggelegen delen van het land ermee opgehoogd wat op den duur tot ernstige verstoring kan leiden van de

oppervlakte structuur van oude esgronden.

Spoelplaatsen

In de brochure staat dat de spoelplaatsen onopvallend zijn en daarom goed in het landschap passen. Over smaak valt te twisten maar naar onze mening ontsieren de spoelplaatsen het landschap. Is het naïviteit of kwade opzet om vervolgens in de brochure zonder enige schroom of enig commentaar te beweren dat deze (vervuilde) spoelplaatsen een drenkplaats zijn voor dorstig wild? Het feit dat de eigenaar van een spoelplaats een lozingsvergunning nodig heeft om het met gifstoffen vervuilde spoelwater te mogen afvoeren zegt genoeg over de bedenkelijke kwaliteit van het spoelwater.

Vervolgens stelt men dat op een deel van de bedrijven op het terrein zelf gespoeld wordt. Op een enkel bedrijf gebeurt dat inderdaad op een aanvaardbare manier. De brochure vermeldt niet dat een aantal spoelplaatsen in Westerveld (die zich vlakbij kwetsbare natuurgebieden bevonden) na bemoeienis van Bollenboos zijn verplaatst. Ook dat heeft te maken met het feit dat spoelwater giftig is.

Gewasbescherming

Er wordt in de brochure gesteld dat het gebruik van minerale olie (50 kg per ha per jaar) te verwaarlozen is en dat de olie wordt afgebroken in het milieu. Deze bewering berust niet op onderzoek, aangezien dat simpelweg nog nooit is uitgevoerd. Ook zou het waterschap scherp toezien op de regelgeving omtrent de gewasbeschermingsmiddelen. Wij weten echter dat het waterschap en de drinkwaterbedrijven zich juist steeds meer zorgen maken over

de invloed van gewasbeschermingsmiddelen op de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater.

Grondwater

In de folder wordt gesuggereerd, naar een bron van TNO, dat het onttrekken van grondwater niet leidt tot verdrogen van natuurgebieden. In datzelfde TNO-rapport staat eveneens dat het onttrekken van grondwater binnen een straal van 1,5 km van een natuurgebied, wel degelijk gevolgen kan hebben voor de verdroging van dat gebied. In Westerveld liggen ruim 35 putten binnen deze straal van 1,5 km van een natuurgebied. Daarnaast zijn er door de provincie Drenthe kaarten in het POP (Provinciaal omgevingsplan) opgenomen, waarop de verdroging duidelijk is weergegeven.

Weggebruik

Hier steekt auteur eindelijk een hand in eigen boezem. Toegegeven wordt dat de wegen te klein zijn voor het grote landbouwverkeer.

Dialogoog

Tot slot wordt in brochure gesteld dat de sector in een permanente dialoog wil blijven met de bevolking, politiek en maatschappelijke organisaties. Ik voel me hierbij aangesproken en wil graag zeggen dat ik deze glossy poging, met vele verdraaide feiten, een verkeerd signaal vind naar de bevolking. Enerzijds lijkt de strekking van de tekst: "Gaat u maar rustig slapen, alles wat er in uw mooie omgeving gebeurt, is volledig veilig." Anderzijds vormen de onwaarheden in deze brochure voor mij het bewijs dat de bevolking onverminderd op haar hoede moet blijven voor de risico's van de bollenteelt.

Bram Verhave is secretaris van de Stichting Bollenboos

Bram Verhave

Geboren: 1973

1986: Gymnasium Meppel

1993: Studie Culturele Antropologie, Amsterdam

1996: Architectuurgeschiedenis, Groningen, RuG

2001: Eigen bedrijf:

Adviesbureau Architectuur en Stedenbouw

Bram Verhave is getrouwd en heeft één kind

De Stichting Bollenboos bestaat uit burgers van de gemeente Westerveld die zich zorgen maken over de groei van de lelieteelt in de gemeente. De teelt van lelies belast het milieu onevenredig zwaar. In de uitgave 'Schone Schijn' (2003) zijn de nadelige gevolgen van deze teelt weergegeven.

Bollenboos verontrust over nieuwe spoelplaats

De Stichting Bollenboos heeft in september jl. bezwaar ingediend bij de gemeente de Wolden tegen het ontwerp van een spoellocatie en een bezinkbassin voor de lelieteelt van een bedrijf aan de Wold Aa, nabij Ruinerwold.

Het bedrijf is gevestigd nabij een kwetsbaar natuurgebied.

Bollenboos vreest een vervuiling van het oppervlaktewater en het bodemwater als het plan doorgaat. Het agrarisch bedrijf is ooit

op deze kwetsbare plek

gevestigd als biologische rundveehouderij voor de begrazing van het aangrenzende natuureservaat van Staatbosbeheer. Bollenboos voert aan dat het geplande bassin niet waterdicht is, dat het gebied te kwetsbaar is en dat het vooraf uitgevoerde bodemonderzoek (nulmeting) niet deugt. Bollenboos wacht de procedure van de gemeente af.

Bollenboos verzet zich tegen de aanleg van een spoellocatie aan de Wold Aa in Ruinerwold

Waterschap laat aanleg spoelplaats op kwetsbaar gebied ongemoeid

Waterschap Reest & Wieden verbaast Bollenboos

De Stichting Bollenboos heeft in oktober het Waterschap Reest & Wieden schriftelijk kenbaar gemaakt ernstig verontrust te zijn over plannen voor een lelie-spoelplaats nabij Ruinerwold. In de brief legt Bollenboos uit dat het bewuste bedrijf in een 'hydrologisch aandachtsgebied' ligt waarvoor speciale regels gelden die nota bene zijn opgenomen in het beheersplan van Reest & Wieden. Het is daarom vreemd dat het waterschap niet is betrokken bij het overleg over de realisatie van het bezinkbassin en zelf geen gebruik gemaakt heeft van het adviesrecht ten behoeve van de gemeente de Wolden.

Citaat uit de brief:

"Wij (Bollenboos) willen er nog op wijzen dat het spoelbassin is gelegen naast een kavelsloot die uitkomt op uw waterlopenstelsel en dat er door het ontbreken van een vloeistofdichte voorziening spoelwater met residuen van moeilijk afbreekbare bestrijdingsmiddelen in het oppervlaktewater kan terechtkomen. Wij dringen er bij u met klem op aan om bij risicovolle ingrepen in kwetsbare gebieden uw beleid te doen gelden opdat de omwonenden gevrijwaard blijven van ingrepen die het leefmilieu bedreigen".

Het waterschap heeft nog niet gereageerd.

In 1998 heeft de provincie Drenthe reeds geconstateerd dat er steeds meer grondwater wordt opgepompt om akkers te beregenen (POP, 1998). Inmiddels zijn we 7 jaar verder en is de grondwateronttrekking, in ieder geval in de gemeente Westerveld, alleen maar toegenomen.

In 2001 telde de gemeente Westerveld 172,4 hectare (1.720.400 m²) leliegrond, in 2005 is het 184,47 hectare (1.840.470 m²), zie het schema volgende pagina.

Zo meldt u een milieuklacht

Heeft u last van stank van afval van de bollenteelt? Stoort u zich aan drift (verwaaiing van gifstoffen)? Belt u dan met het centraal meldpunt milieuklachten van het Provinciaal bestuur:

0592 - 365303.

Noteer dit nummer in uw telefoonklapper!

Nieuws Brief

Stichting
BOLLENBOOS
in de gemeente
Westerveld

Bollenboos bezorgd over plannen lelieteler van der Heijden

De Stichting Bollenboos maakt zich grote zorgen over nieuwe plannen van lelieteler Hans van der Heijden uit Vledderveen. Van der Heijden wil een kas van 4 hectare bouwen waarin hij leliebollen wil laten uitgroeien tot lelies. De kas wordt van energie voorzien door een nieuw aan te leggen biogasinstallatie. Vanwege de grote belasting van het oppervlaktewater en het grondwater met chemische bestrijdingsmiddelen is Bollenboos gekant tegen de verdergaande ontwikkeling van de lelieteelt in Drenthe. **Bé Meems van Bollenboos:**

"De Provincie Drenthe stimuleert plannen voor een minder schadelijke lelieteelt. Het duurt nog zeker een paar jaar voordat duidelijk wordt wat hiervan het resultaat is."

Gemiddeld ruim 200 hectare lelies in Westerveld

Meeste lelies geteelt in Vledder en Dwingeloo

De Stichting Bollenboos inventariseert jaarlijks de omvang van het aantal akkers waarop lelies worden gekweekt. Uit deze inventarisatie blijkt dat er gemeten over 5 jaar gemiddeld 206 hectare lelies worden gekweekt in de gemeente Westerveld. De grootste aantallen hectares zijn aangetroffen nabij Vledder en Dwingeloo. Rondom beide dorpen werden in 2005 ruim 50 hectare lelies gekweekt. In 2004 was dat nog aanmerkelijk meer. Gemeten over 5 jaar blijkt dat de lelieteelt sinds 2003 in Wapse is afgenomen en in Dwingeloo is toegenomen. De omgeving van het dorp Vledder is al sinds 5 jaar relatief zwaar belast met de teelt van lelies. Daarentegen neemt de teelt in Wapse sterk af en is de omvang van de teelt in Diever de afgelopen 5 jaar steeds relatief gering geweest.

Omvang lelieteelt in hectares in de gemeente Westerveld 2001-2005;

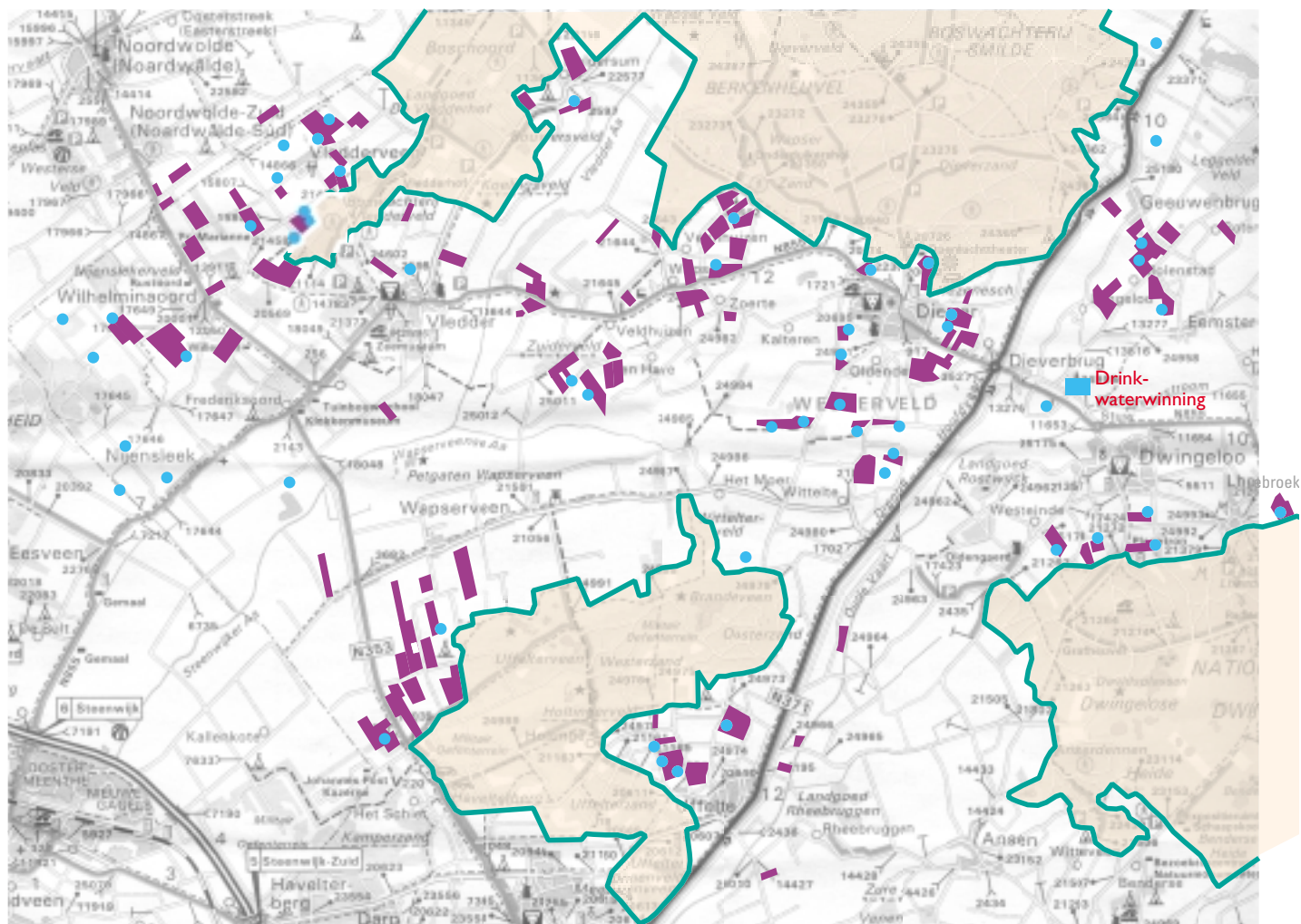
	2001	2002	2003	2004	2005
Havelte	30,4	53	60,8	19	31,38
Vledder	71,1	52,2	69	90,7	51,95
Wapse	35,2	50,53	40	28,9	22,25
Diever	17,7	13,65	18,75	22,13	27,5
Dwingeloo	18	25,66	49	62,5	51,4
Totaal	172,4	195,04	237,55	223,23	184,47

NB: Aantal hectares per jaar per dorp op basis van veldmetingen van aangetroffen percelen. Er kan sprake zijn van een onderschatting.

Overzicht leliepercelen 2001- 2003 (2003 grootst aantal hectares), waterputten en begrenzing kwetsbare natuurgebieden.

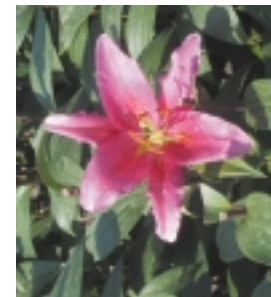
Legenda:

- Leliepercelen 2001 - 2003
- Grondwaterputten
- Begrenzing kwetsbare natuurgebieden

Nieuws Brief

Stichting
BOLLENBOOS
in de gemeente
Westerveld

De lily zelf zie je niet het gaat enkel om de bol. **Het grootste probleem bij de lelieteelt is het intensieve gebruik van tal van chemische bestrijdingsmiddelen en het beregenen.**

Stand van zaken provinciaal overleg 'Duurzame Bollenteelt'

Op 26 september jl. heeft er opnieuw overleg plaatsgevonden van het 'Platform Duurzame Bollenteelt Drenthe'. Veel betrokken partijen doen hier aan mee. Bollenboos niet omdat zij het 'Plan van aanpak' van de provincie te weinig doelgericht vindt.

Het platform werkt toe naar een convenant met als mogelijke inhoud: geen lilieteelt en geen grondwateronttrekking in of nabij kwetsbare gebieden, nieuwe spoelplaatsen alleen aanleggen binnen een bouwblok (en dus niet meer op akkers) en alle spoelgrond terug naar de essen. Het is nog onduidelijk hoe het convenant er uit gaat zien en ook is het de vraag hoeveel telers er aan gaan deelnemen. In 2006 komt de provincie met een eerste tekst.

Uit het verslag van 26 september blijkt dat de waterbedrijven zich zorgen maken over de kwaliteit van de spoelgrond en over

leliepercelen die te dicht liggen bij kwetsbare gebieden. Zij zullen willen meebetalen aan de nieuwe plannen als over bescherming van de kwetsbare gebieden concrete afspraken worden gemaakt. Het is nog onduidelijk hoe de omvang van het gebruik van de chemische bestrijdingsmiddelen precies kan worden gemeten. Daarover bestaan nog geen duidelijke landelijke normen. De provincie wil een drastische reductie van het gebruik van deze middelen (75%) en stelt beloningen in het vooruitzicht als telers boven deze norm uitkomen. Ook gaat de provincie een aantal spoelbassins onderzoeken om meer gegevens te krijgen over het precieze midde-
lengtegebruik.

Als de telers de 75% reductie van bestrijdingsmiddelen halen zal de provincie meebetalen aan campagnes om het imago van de bollenteelt in Drenthe te verbeteren. De telers zeggen toe te beginnen met een registratie van de middelen die ze gebruiken. Ook de

omvang van de arealen wordt in beeld gebracht. Tenslotte wil de provincie een einde proberen te maken aan de zogenaamde natte grondontsmetting, de meest schadelijke vorm van het toepassen van bestrijdingsmiddelen (nu op zeker 150 hectare in Drenthe). Het doel hiervan is om aaltjes (aardappelcysteeltje) te bestrijden aan. De bedoeling is Afrikaantjes te gaan inzetten om deze 'aardappelmoehheid' te bestrijden.

Bollenboos kijkt met grote belangstelling uit naar de concrete tekst van het convenant. Zij is vooral benieuwd welke instrumenten de provincie gaan gebruiken om de resultaten te meten.

Voorlopig is het afwachten of de provincie er in zal slagen haar positief ogende plannen te verwezenlijken.

Bron: verslag overleg 'Platform duurzame Bollenteelt Drenthe', 26 september 2005.

Het is goed te zien dat het spoelzand wordt gebruikt om de lager gelegen delen van de Dwingelder es worden geëgaliseerd. Zo verdwijnt een eeuwenoud reliëf.

Secretariaat Stichting Bollenboos

Dwarsdrift 24, 7981 AP Diever

Perswoordvoerder Bé Meems, tel.0521-592846

De Stichting Bollenboos bestaat uit burgers uit de gemeente Westerveld die zich zorgen maken over de nadelige gevolgen van de lilieteelt in Drenthe

Nieuws Brief

Stichting
BOLLENBOOS
in de gemeente
Westerveld

In Drenthe wordt 150 hectare 'nat ontsmet' tegen aardappelmoehheid; de akker wordt hierbij volgestoomd met bestrijdingsmiddelen.

Heeft u nog meer vragen of wilt u advies?

Op de website www.milieuhelp.nl kunt u ook bezwaar maken tegen overlast of vragen over lawaai, stank of schadelijke stoffen van een bedrijf. Het laatste stukje groen dat verdwijnt door nieuwbouw. Of dat kostbare bomen ineens gekapt dreigen te worden? Van die dingen waarvan u denkt: mag dit eigenlijk wel? Hebben ze daar een vergunning voor? Hoe kom ik daar eigenlijk achter? Vraag het aan: milieuhelp.nl

Huishoudelijke mededelingen

In deze tijd van automatisering is mailen vanzelfsprekend geworden. Bovendien kan mailen portkosten besparen en dat is voor ons uitermate belangrijk. Natuurlijk zijn sympathisanten welkom die gewoon op de "oude manier", dus per post onze nieuwsbrief willen ontvangen. Indien u de nieuwsbrief elektronisch kunt en wilt ontvangen dan vernemen wij dat graag van u. Geef dan uw mailadres op aan de redactie van Bollenboos n.ory@planet.nl met als onderwerp: mailadres tbv nieuwsbrief Bollenboos. Gaarne ook uw naam en adres erbij vermelden.

Bollenboos heeft ook een mailadres nl.bollenboos@planet.nl voor al uw suggesties, vragen en informatie. **Bijdragen voor bekostiging van de activiteiten zijn van harte welkom.**

U kunt uw bijdrage storten op girorekening 2008280 t.n.v. Stichting Bollenboos, Vledder.